

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cōfessionale dñi Antonini archiepiscopi Florentini

Antonin <Florenz, Erzbischof, Heiliger>

Argentine, Mccccxc.

Incipit secunda pars in qua tractatur de modo interrogandi penitentes a
confessore de septem viciis capitalibus

[urn:nbn:de:bsz:31-310062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310062)

Ana. 3. aff. v. d.

tendens eū infamare peccat mortaliter. Idē si negat bōa facta ab aliq. si etiā tacet bona q̄ scit cū est necessariū ad liberandū primū. Si audiuit infamatōes et diffamatōes aliorū. Nam si hoc facit qz delectat de infamia eoz peccat mortaliter. Si aut hoc facit qz delectat de loq̄citate sed displicet ei infamatio aliorū non videt mortale. In p̄latis aut q̄ p̄nt hmōi phibere z nō faciūt mortle videt. di. xxv. s. als ea demū. i glo.

Incipit secūda pars in q̄ tractat de mō interrogandi penitētes a p̄fessore d̄ septē vicij capitalibz. et eoz speciebz. et p̄mo de avaricia. et habz capitula. ix.

De avaricia que est p̄muus viciū capitale.

Titulus primus

Avaricia

tripliciter p̄petrat scz iuste acq̄redo. tenaciter retinendo. z inordinatē amādo. habetqz mltas species. Primus modus scz iniuste acq̄redi de quo supra dictū est in. c. Nō fur-

tum facies. restant tamē aliq̄ de quibus dicetur. Secūdus modus retinēdi tenaciter. et tercius scz amandū inordinatē postea inferius ponent.

De symonia Ca. I.

ymonia q̄ ē circa spiritalia. et est sp̄ peccatū mortale in omni casu. Nota qz pecunia q̄ recipitur symonice nō debet restitui ei qui dedit. s. de necessitate debz paupibus erogari. v. illi ecclie i cui? iniuriā data ē. Si dedit pecuniā vel aliqd aliqd qd p̄cio possit estimari p̄ bñdo aliq̄ sacro l' baptismo: eucharistia. benedictione nuptiarz. penitētia. ordinatione crismate. z extrēa unctione. quasi precū huius sacramenti. cui? signū est quādo datur vt p̄ciū. z fit pactio cum dante. Idem p̄sumit quādo negat sacramentuz. si non datur pecunia: symonia est: nec excusat cōsuetudo. scz vero est si dat vt elemosinam. z gratis nō coact? s. sponte: et ad seruādū consuetudinē nō coact?. Si clericus existēs accepit aliquid tpale p̄ aliquo sacro dato vel dando vt p̄cium eius. vel qz aliter nō dediss: symonia est

Interrogatoriū sc̄da pars

Si dedit aliqd qd̄ precio possit existimari p̄ aliq̄ beneficio ecclesiastico: simplici vel curato obrinēdo: symoniam p̄misit. s̄z soluēdo ratā curie z bullas nō reputat̄ symonia. Iō si p̄ aliq̄ bñficio ecclesiastico l' dignitate bñda aliq̄ tē porale dedit: symoniā cōmisit. z idē d̄ p̄ferētibz bñficia z officia h̄mōi. p̄ tpalibz Si emit l' vendidit aliq̄m capellā ecclie: symonia est. Si emit vel vendidit sepulturaz ecclesiasticā siue sepulcrū vbi ponit̄ cadauer: siue officium ecclesiasticū: symoniā cōmisit.

Si patron⁹ existēs p̄ pecunia elegit vel p̄sentauit instituentibz: symoniā cōmisit.

Si emit v̄l v̄didit aliq̄d in patronat⁹ alicuius capelle v̄l ecclie: symonia ē. Si porrerit p̄ces cardiales pro aliquo indigno ordinādo v̄l bñficiādo: symonia ē. si intendit v̄t p̄latus rōe p̄cū p̄ncipaliter assentire. Si fuit mediator ad p̄curādū alteri aliq̄d spūale. v̄t beneficiū: ordinē et h̄mōi p̄ aliquo tpali.

Si cōdurit aliq̄m ad p̄dicādū pactōe pecunie z huiusmodi: symoniā p̄misit. z si militer p̄dicator: q̄ h̄ mō accē-

ptauit: symoniā commisit.

Si filiā l' consanguineam v̄l seruā misit ad monasteriū pactōe facta de certa q̄sitate p̄ ingressu monasterij: symoniā cōmisit: necnō moniales. nisi forte mōasteriū esset adeo tenue q̄ nō sufficeret illi p̄uidere. De symonijs clerico rū vide i tertia pte. c. d̄ clerics De hac p̄o materia symonie habes pleni⁹ in .ij. pte. r̄. i. d̄ symonia p̄ totū

De p̄ditōe Laplm̄ .ij.

Roditio frequenter p̄ ex auaricia fit Si prodidit ciuitatem: vel castrū v̄l p̄sonā inimicis. v̄ltra mortale tenetur d̄ omni damno inde securo. Si p̄didit res alteri⁹ iniuste auferētibz idē. Si p̄didit secreta alteri⁹ iniuste. v̄ltra mortale tenetur de d̄anis inde securis. Sec⁹ si secreta iniq̄ v̄t cōiuratōes et tractat⁹ p̄tra ciuitatem v̄l nocumēta p̄sonaz manifestat. q̄ tūc bñ facit et facere tenet Si recepit ali quid sub sigillo p̄fessōis. s̄z nō in p̄fessōe. si reuelat peccat mortaliter. nisi illud esset qd̄ iniquū: cui possit obuiare manifestando. z si de h̄ p̄pedit q̄ndo p̄misit: peccauit

mortaliter. s; nec d; tenere se
cretū. quia etiā tūc peccaret.

Si legit lras alii? clausas
videt mortale: nisi ponerz spē
in ratihabitōne mittētis: vel
eius cui mittitur.

De acceptōe psonaz. c. iij.

Accipit psonā iu/
dicio. vtz qz magis
audit vnā psonaz q̄
aliā. v' credit vni mag' q̄ al
teri nō seruato ordie iuris. l'
mag' d'cliat ad vnā pte q̄ ad
alterā rōne amicitie et hmōi
posset esse mortale. Si in
distribuendis bñficijs v' of/
ficijs ecclesiasticis vel seculari
bus admittit idignos: pec/
cat mortaliter. et tenet de dā
nis ide secutis psonis Si
i faciēdis cedul q̄ vulgariter
dicūt scrutinia sciēter admittit
idignū. v' q̄ phiberet ad/
mitti l' excludi dignū peccat
mortaliter Si in distribu
endis onerib; v' imponēdis
collectis civitatis sciēter gra
uat aliquē cōtra v' ultra de/
bitū. v' alieniat peccat mor/
taliter. et si solū ex eius d'cr
minatione fieret talis distri/
butio: tenet dānicat' de dā
no. sec' vero est si ponunt' euz
eo plures aliq. Et si cū habe/
ret distribuere elēosinas ali

cu? societatis v' testamenti
z hmōi nō fidelit' distribuit:
z si dediss; nō indigētib; v'
tra mortale tenet ad restōem.

De turpi lucro Ca. iij.

Judex accepit pe/
cuniaz vt iudicaret:
aut bene iudicaret:
aut nō iudicaret. aut iniuste
iudicaret peccat mortalz. et
tenet illā restituere dāti. nisi
dediss; vt male iudicaret. qz
tūc tenet dare paupib;. Idēz
de teste p testimonio falso se/
rēdo. qz peccavit mortalz: et
tenet restituere. Si fecit i
strumētū in fraudē vsurariuz
vt notari? peccavit mortalz.
z mercedez quam accepit d; z
paupib; erogare. Si fuit i
vsurario in arte vsuraria: ut
notari? peccavit mortalz. z si
bona vsurarij eēt obligata
fstitutiōi nō poss; retinere sa/
lariū. s; d; restituere credito/
ribus vsurarij. als aut poss;
sed illud dare deb; paupib;.
de honestate tamē nō d' neces/
sitate: nisi ipse esset pauper.

Si recepit pecuniā p tur
pitudine. vt meretrix v' alia
mala mulier: debet illā pau/
peribus erogare. non tamen
de necessitate sed de consilio
bonesto. Si q̄s fac aliqm
b

Interrogatorii pars secūda

artē v'l artificii cui? vsus vt plurimū est mortale. vt face
retaxillos v'l cartas ⁊ hmōi
peccat mortalz. nec d'z absol
ui nisi disponat illō dimitte
re. Lucrū vero ex hoc factū
debet paupibus dare: ex cō
silio nō pcepto. Si dieb?
festiuis emit l' vendidit nego
ciādo. nisi forte in nundinis.
vel fecit tractus als non ne
cessarios tūc. v'l scripsit v'l fe
cit aliqd manuale p lucro: v'l
tra peccatū fm aliquos d'z il
lud lucrū paupibus dare. et
hoc poti' videt de honestate
q̄ de necessitate. Si tēpo
re messiu' vel vindemiarum
emit bladuz v'l vinū v'l fru
ctus vt alio tpe vendat cari?
nō existēs tal rei negociator.
neq; ppter aliquē honestū fi
nem. s; ppter cupiditatē tur
pe lucrū est. non tñ tenet i aliq̄

Si accepit aliqd vt aliqm
eligeret ad dignitatē aliqua
tpalem vel officii seclare. v'l
vendidit hmōi officia seclaria
turpe lucrū est: nō tamē tene
tur ad restitutionē aliquam.

Si mercator v'l aliū por
tauit v'l portari fecit ferrū li
gna ⁊ quecunq; mercimonia
ad terras infidelitū nō habēs
licentiā aplicaz est excoicat?

excomunicatōne papali: in
curritq; alias penas. vt ha
bes in terciā pte .ci. xxv. p ro
tū. Idē d' dātio in h' auxiliū
⁊ psiliū. Si negociator ex
ercet negociatōes nō ad ali
qm finē honestū. v'iz gubna
re familiā: vtilitatē patrie et
hmōi. s; pncipal' ob imēsaz
cupiditatē pmittit turpe lu
crū. Nō tñ tenet de necessita
te dare lucz paupib;. s; vnā
ptem de psilio ⁊ honestate

De ludo multiplici. c. v.

Udus. si lusit ad ta
xillos v'l cartas: vel
ad aliū ludū fortune
Si vicit p fraudē v'l p fal
sos taxillos v'l mendaciose:
tenet illud qd sic vicit restitu
ere amittēti vltra mortale cō
missum. nisi sit quid paruuz.

Si vicit ab eo q̄ alienare
nō potuit. vt seruo: religioso
v'ore: filio familias: et hmōi
tenet restituere his q̄ habent
curā illoz. et est mortale si est
qd notabile. ⁊ si ex cupidita
te acq̄rendi ludit. Si per
multā importunitatē traxit
aliū qui nō intendebat lude
re. vel retinuit volentē recede
re. vltra mortale tenet illi si ē
qd notabile. Si acquisi
uit seu vicit p ludū hmōi in

locis ubi prohibet ludus et mā
 dat fieri restitutio: sine legibus
 imperialibus sine municipalibus.
 et servat quantum ad utrumque. de
 bet tunc fieri restitutio illi qui
 amisit. secus si leges ille sunt
 abrogate per veterariam consuetu
 dinem. Si vicat per ludum
 in alijs casibus: exceptis p̄di
 ctis non tenet illi restituere
 qui amisit: quibus possit elemo
 sinaliter si sit pauper largiri. sed
 debet pauperibus erogare de
 honestate et consilio. Item alijs
 tenet de necessitate. quod tunc
 est. non oportet tamen tales strige
 re ita ad certam restitutionem sicut
 in furtis et iura et homini. Item ve
 ro Ray. sunt quidam persone qui
 bus indistincte tenet quod resti
 tuere quicquid ab eis lucratur su
 erit in alea et taxillorum ludo.
 vicz furiosi: prodigi. minores
 xv. annorum. et maxime pupil
 li Item metecapti surdi mu
 ti cecati: et qui perpetuo morbo
 laborant: quia tales rebus suis
 supesse. id est providere non pos
 sunt. propter quod dandi sunt eis
 tutores et curatores. Idem vi
 detur dicendum de servis: mona
 chis et ceteris claustralibus
 et filijs familias qui non habent pe
 culum castrensium vel quasi. et de vxo
 re qui non habet bona patrimonialia. et

etiam de administratoribus rerum
 ecclesiasticarum que sunt paupe
 rum. et de filijs personarum. tamen tales
 pecunie non sunt restituende
 as presentibus. sed tutori: curato
 ri: patri. monasterio. domino. ma
 rito ecclesie et homini. De resti
 tutione talium vide plene in sum
 ma. i. ij. pre de restitudo ludi. De
 alijs vero qui perigunt in ludis.
 ut fraudes: blasphemie. amil
 sio temporis et homini habes in ca
 pitulis alijs.

De incuria. La. vi.

Incuria circa tempus
 lia acq̄reda et serva
 da Si habuit in
 mensam sollicitudinem circa hu
 iusmodi: et propter hoc dimisit
 aliquid necessarium ad salutem.
 ut missam et homini: est mortu
 le Si vero non dimisit ne
 cessaria sed remissior fuit quod ad
 spiritualia: veniale est. Si
 habuit nimiam sollicitudinem
 circa homini ex parva confiden
 tia auxilij dei in se non est mortu
 tale. sed videtur veniale. est tamen
 multum impedimentum devotionis
 et aliorum bonorum spiritualium.

De inhumanitate retinendi tenaciter. La. vii.

Varicia in retinendo
 tenaciter seu inhumaniter
 facienda est in eleosinas

b 2

Interrogatorii pars scda

corpales indigentibus quoniam potest hoc sensu continetur. scilicet. Visito pro cibo redimo teo colligo condo. Si huiusmodi superflua que ad naturam: et quo ad decetiam status sui. pro se et familia sua non subuenit necessitatibus aliorum etiam non extremis sed magnis que nouit: mortale est. Si habens de superfluo quo ad naturam et si non quo ad decentiam status pro se et familia sua non subuenit pauperibus in extrema necessitate quos nouit mortale communiter iudicatur. sed hic optet multa considerare ad bene intelligendum. vide de hoc in scda parte. titulum primo.

Si non subuenit indigentibus de industria et arte sua cum potuit. ut medicus medendo et visitando infirmos pauperes sine salario. Aduocatus in aduocando. procurator in procurando: et huiusmodi. videtur mortale.

Si quis non subuenit pauperibus necessitates extrinsecas patientibus cum possit: vel tardauit dare. et exaspauit pauperes veniale est. Si parauit pauperibus nimis superflua vel nimia quantitate. sine causa indigentibus vel vtriusque male elemosinis. peccatum est potius quam meritum.

Si laborantibus pro eo in qua

cumque ministerio nimis distulit eis dare mercedem ultra conuentiones factas: cum tamen possit soluere: posset esse mortale si incurreret que damnum vel scandalum. idem si aliquid defraudauit.

De auaricia amandi res inordinate. Capitulum VIII.

Quia quod si quis res etiam iniuste adquisitas ita inordinate amat ut inhereat eis ut fini: cuius signum est quod propter eas non amittendas esset paratus facere contra aliquod preceptum dei peccat mortaliter quia plus diligit creaturam quam deum. Si autem nullo modo velle facere contra salutem suam propter huiusmodi temporalia: quibus inordinate afficiatur seu amet ea veniale est.

De prodigalitate propria auaricie. Capitulum IX.

Superflue expedit suam substantiam. vel in edificationibus superfluis. vel in edulis. vel in viniis deliciis vel frequentibus. vel palestris. vel ludis vel ornamentis vel turpitudinibus: et precipue mulieribus. vel in engeniis vel hystrionibus. et huiusmodi peccatum est. et quando est notabilis excessus scilicet est sine consensu: est veniale. vel nullum etiam de re notabili factum

proportionē sui stat^o ē mor-
tale. v^l in modico est veiale.
Descēdere autē ad p^{er}icularia.
puta determinare q^u est mor-
tale v^l veniale nō de facili p^ot
vari iudiciū certū a q^u p^oscat.

De inuidia q^u est scōm vi-
ciū capitale.

Titulus. ij. de inuidia et
ei⁹ specieb⁹. iij. et h³ capitla
iij.

Capitulū primū.

Inuidia

ē tristitia de alie
no bono inq^untū
desiderat vt diminutiū p/
prie excellentie. et si sit ex p^{er}se
su rōis mortale est. nisi eēt d
aliq^u re parua. sic puer q^u inui-
det alti puero q^u habeat plu-
res fructus et h^umōi. sed si sit
fm motū sensualitatis. et cū
displicentia rōis ē veniale v^l
nullū. etiā de re notabili. In-
terrogādū est fm statū de hu-
i^usmodi inuidia. s. si p^{er}lar⁹ al-
teri p^{er}larōe inuidet de maiori
p^{er}larōe v^l dignitate. Si ē of-
ficialis de maiori r^u digniori
officō. Si doctor de maiori
sciētia r^u cōkursu. Si schola-
ris de acutiōri ingenio alte-
ri⁹ scholaris. Si civis de ma-
iori honore r^u reputatōe alte-
ri⁹. Si spūalis d^o maiori sa-

ma alteri⁹. Si milier de alte-
marito: filijs: ornamēt⁹ pul-
critudie et h^umōi. Si artifex
de artificijs artis sue r^u lucro
r^u sic de alijs. Si q^us cū dolz
de bono p^{er}imi sui. nō ex eo
q^u ille hēat s^{ed} de defectu suo.
q^u ipse illo caret. cōtēt⁹ tū q^u
p^{er}im⁹ habeat nō p^{er}inet ad i-
uidiā. r^u s^{ed} si doleat de bono
inimici. et hoc solū q^u timet
inde sibi nocumētū: nō p^{er}pe-
tinet ad inuidiā.

De odio et alijs filiab⁹ in-
uidie. r^u p^{ri}mo de odio. La. ij.

I habuit odium ad
deū. q^u flagellauit eū
l^o impediu^{it} mala de-
sideria ei⁹. v^l alia de cā. mor-
tale ē. Si habuit odiū ad
p^{ri}mū desiderās malū eius
vt malū. et si ē malū notabile
q^ud ille appetit rōe delibera-
ta: mortale ē. siue malū sit i p-
sona v^l fama vel substācia l^o
alio mō. secus autē si nō p^{er}sen-
sit rōne. l^o sit q^ud nō multū dā-
nosum. Si vero desidera-
uit malū alteri⁹. v^l v^l infirmi-
tatem in bonū ei⁹. vt. s. bon⁹
efficiat. l^o ne peior: v^l ne alijs
noceat: non est odiū. Inter-
rogandū et inuestigandū est
hoc caute. nam laici oēm dis-
plicētā solēt appellare odiū.

b 5

Interrogatorii pars secūda

q̄ tñ nō est nisi mō dicto. Itē
odiū p̄tra vnū reputat tñ v/
num peccatū. Sed nota q̄ si
cut in alijs sic in isto. quoties
reuoādo iniuriā menti d̄ no
uo habuit odiū ad illū cum
consensu rōnis. toties pecca
uit mortaliter. Interrogādū
est etiā de tpe. s̄. q̄ntum pseue
rauit et quō frequēter odiuit.
Itē q̄ dimittat omne odiū.
sed nō optet imo nō debz ille
petere veniā quem odiuit si
peccatū est occultū. nisi pub
lice cū verbis vl̄ alijs modis
offendisset.

De susurratōe q̄ est pone
re dissensioēs inter amicos p̄
pter malā intentōez. Ca. III

Itē q̄ s̄iuit ponere di
scordiā int̄ amicos l̄
cōsanguineos: dicēs
malū vni de altero. vl̄ ecōtra
l̄ referens studiose q̄ p̄nt cau
sare hmōi. quia mortale est. z
nurus erga socrū. et socr̄ er
ga nurum solēt his vacare.

Si dixit aliq̄ p̄ba vñ or
ta est discordia inter amicos
vl̄ cōsanguineos. sed nec h̄ in
tendens sed incaute: de se non
est mortale. s̄z posset esse rōne
scādali. Si q̄s intēdit dis
soluere malas amicitias. vel
p̄uerfatōz alicui? cū alijs ne

decipiatur p̄gruis remedij
nō est malū

De exultatōe in aduersis
Capitulū III.

Itē vidēs dāna eueni
re z mala his q̄b̄ in
uider vl̄ odiū h̄z le
tat deliberato aīo de malo il
li? mortale ē. sec̄ aūt si nō de
liberato aīo. Letari autē de
malo iimici: nō inq̄rū malū
eius: s̄z inq̄rū nō poterit no
cere. vl̄ als̄ iniuste eū opp̄me
re p̄t esse sine peccato.

De tristitia in p̄spis

Tristitia in p̄spis
q̄ hic differt ab inui
dia. quia tristatur de
bono primi: z p̄ hoc cogi
tat quō male habeat z deside
rat. s̄z p̄tigit sepe q̄ nō parit̄
ille dāna q̄ ei appetit. s̄z ma
ḡ. p̄spat z d̄ h̄ tristat. z ē mor
tale vbi est cōsensus rōis

De ira que ē terciū viciū
capitale. ti. iij. et habz. c. ij.

Ira ē ap

petitus v̄dicte. z
viciū capitale: et
frequēter miscet cum odio.

Si p̄pter aliquē defectū i se
vl̄ in altero p̄missuz desidera
uit vindictā seu punitōez q̄
modocūq̄: vt p̄ se vl̄ a deo l̄

ab alio intēdēs solū satisfice
re animo suo irato. ⁊ est mor/
tale. quādo scz solū irēdit pu/
nirōez p̄ter ordinē rōis: si no/
tabile malū ē et cū p̄sensu rō/
nis. al's veniale. vt ira q̄ridi/
ana in gubernatōne familie.

Si irat⁹ in seipm. p̄p̄ ali/
quē d̄fectū turbat ⁊ tra se ve/
niale est cōiter. Si irat⁹ d̄
deū p̄p̄ aliq̄d flagellū mur/
murat in corde v̄l ore īpatiē/
ter serēs. ⁊ potest esse mortale
⁊ veniale. s̄m modū impati/
entie.

De indignatōe et alijs si/
liabus ire. Ca. II

Indignatus ē ali/
quē nō valēs audire
ē v̄l videre: reputās
eū indignū eo q̄ sibi displicū
erit cū debuit fūire. pot⁹ est
veniale cōmūiter. et si p̄p̄ h̄
retinet sibi loq̄lam: v̄l aliq̄d si/
gnū on̄dit displicētie. qz au/
ferenda sunt p̄p̄ scandalū p̄
rimozū ⁊ opinionē odij.

De tumore mentis

Excogitauit diuer/
sas vias ⁊ modos ad
vindicādū se de iniu/
ria: et his implicauit mentes
cogitatōibz altercatūis: s̄m
p̄cessum potest esse mortale
et veniale.

De clamore

Ex ira clamauit cō/
tra aliquē inordinatē
et d̄fūse et furiose loq̄ndo: est
veniale cōmūiter.

De cōtumelia.

Dirixit alteri verba
contumeliosa v̄l in/
iuriosa importātia vicia vel
opprobria aio iniuriādi no/
tabiliter. vt vocādo eū p̄ditro/
rem v̄l inhonestā p̄sonā. ⁊ di/
cendo mala de p̄entibz ⁊ hu/
iūsmodi mortale ē. Si di/
rixit s̄ba opprobriosa familie
sue v̄l discipul⁹ v̄l sibi subdi/
tis causa correctōis. si sit mō
debito ⁊ honesto ē sine pctō.
v̄l cōmūiter ē veniale: nisi īsa/
matoria diceret. ⁊ seq̄ret scā/
dalū magnū.

De blasphemia ⁊ maledi/
ctōe creaturaz.

Blasphemauit ani/
mo d̄liberato aliq̄m
vt p̄cuteret tali ma/
ledictōne in malum: est ⁊ mor/
tale: nisi hoc affectaret ī emē
datōnem eius. Si vero
hoc non desiderauit s̄m rat̄/
onem: sed s̄m subitum mortū
ire eius. Cuius signum est.
quia si hoc contingeret val/
de doleret. sicut fit a parenti/
bus: cōmūiter est veniale.

Interrogatoriū secūda pars

Si maledicit creaturas ir-
ratiōales. qz si fecit i detesta-
tōem creatoris. vl in dānum
dñi ei? est mortale. als veni-
ale et ociosuz Si blasphe-
mauit animas defunctorū su-
ozū parentū vl aliorū hoīm.
videt mortale. qz videt intē-
dere notabile malū. Idēz
cū seipm maledixerit ex ipa-
riētia. Si blaspemauit dīa
bolū malū ē. qz ociosū saltez.
De maledictōe dei z scōroz
dictū est sup̄ pmo p̄cepto.

De irā.

De irā per quam ex
ira seimicē homies
peccant. vīz cū fit aīo nocē-
di vl iniuriādi. vt in adultis
est mortale. in incipiēte veni-
ale. Idēz in psequēte aīo vi-
dicatio. secus si aīo defendē-
di se tm̄. vel etiā ad exercitiū
vt pueri.

De seditōe.

De seditōe q̄ est quā-
do vna ps ciuitatis i
surgit d̄ aliā ex pte ei? q̄ ini-
uste mouet: est mortale cū oibz
sequacibz ei? et tenet de omi-
bus dānis inde securis alteri
pti. Ex pte autē eius q̄ resistit
seditōi iniuste mote p̄tra se l
bonū ciuitatis. nō est fm se
peccatū: nisi misceant odia z

vindicatōes. put̄ p̄mūter ac-
cidit. Qñ ex resistētia alci p̄ti
sequerent multa picula z ma-
la cedendū esset. als nō eua-
deret multa p̄tā q̄ in p̄fictu
partiū sequerent Si quis
etiā ita partial̄ ē vt guelph?
z gibelinus. seu aliter p̄tialis
ita obstinato aīo q̄ appetit
exterminiaz alteri? p̄tis seu
exiliū p̄phas et nephas: pa-
ratus etiā in malis seq̄ p̄tem-
suam nō est sine mortali: in
malo statu p̄ditōis.

De bello

Is q̄ mouet bellū in
iustū mortāl̄ peccat
z omnis qui dat auxiliū cōsi-
liū et fauorem similit̄ peccat
mortaliter. De dānis autē
que ibi sūt: z de restitutiōibz
z quid sit iustū vl iniustū bel-
lum: vide in terciā pte. De
homicidio dictū ē. s. c. v.

De acidia q̄ ē q̄rtū capita-
le viciū. ti. iij. et bz. ca. v.

Primū caplm̄ de eadē

Lidia im

portat tediū bene
opandi. Si ita
p̄tristat? z rediat? ē q̄ habuit
i horrore bona diuina. z i abo-
miatōez spūalia z opa bona.
ad q̄ tenet vt p̄cepta dei et ec.

desie et hmoi: qñ adest p sen-
sus rōis ē mortale. s; si h; ta-
le motū tm̄ fm̄ sensualitatez
ēñ displicētia rōis: ē veniale
Si aut̄ tristat̄ ē de morte
p sanguine l' alio casu q̄ pen-
tet eū bñ fecisse. v'l pponit a/
pli? nō bñ facere mortale est
Si ita tristat̄ q̄ vell; nū
q̄ fuisse creat̄ a deo: seu non
esse nat̄ in mūdo. vel eē sicut
brutū animal. vel mori quō
cūq; siue bñ siue male dispo-
situs dūmodo hīc exiret. tal'
tristicia cū consensu rōnis est
mortale. Si etiā ita tri-
statur de aliq̄ casu aduerso q̄
incurrit grandē iufirmitatez
p p̄ nimia tristicia pdes som-
nū: dimittēs cibū et hmoi: vi-
det̄ mortle qñ potest se iuua-
re cōtra hmoi. Si tristat̄
tur ex cōsideratiōe bonoz q̄
habent aliq̄ qbus ip̄e ē puat̄
vilipēdes oīa sibi data a dō.
et inde sumens tediū bñ ope-
randi: fm̄ cōsensum rōis illa
acidia est cōiter veniale: et in
p̄sonis spūalib; repit̄ Si
conristat̄ ex hoc q̄ bona p/
posita q̄ fecit sepe frāgit: ex h
incurrit tediū bene opandi q̄
si sibi videat̄ nō posse p̄ficere
acidia est in spūalib; inci-
pientibus deo seruire Si

ex frequentia temptatōnū at-
tediat in laborādo et resisten-
do: veniale est. si tamē resistat
in incipientibus cōringit se-
pe. Si atrediat̄ i bonis
operibus v'l bene operando
orando audiēdo legendo le-
ctōnes vel p̄dicatōes. aut di-
cendo officiū et hmoi. nō ta-
men dimittit de necessitate si-
enda cōmuniter est veniale.
et satis etiā in spūalib; re-
perit̄. Si tristat̄ de aliq̄ d̄
fectu magis ex eo q̄ apparet
defectuosus corā hoib; q̄ co-
ram deo acidia ē: et frequē ve-
niale pcedēs ex supbia.

De filiabus acidie Ca. II

De filiabus acidie in
quibus difficile ē co-
gnoscere quando ibi
sit peccatū mortale. nisi p̄mi-
scetur cū aliquo peccato. vt
cū omittit aliq̄ p̄ceptū. nisi
dep̄mat ita mētē q̄ tollat car-
ritatē dei et primi.

De desperatōe

Desperauit de mi-
sericordia dei: existi-
mans nō posse v'l nō
velle ei parcere etiā reuerten-
tū ad penitentiā. v'l non posse
abstinere a peccatis cū adiu-
torio dei est mortale fm̄ deli-
berationē et consensum. sec̄

Interrogatorii pars scda

si fm aliquē impulsū tēptatōis. Si despanit se non posse euadere aliquas miserias mūdi vl' picula. ppter que decreuit se occidere est mortale. Et si aliquid ad hoc fecit multo magis.

De malicia

Icōtempnit diuina et spūalia bona ex tristitia aggrauate mētem mixta cū acidia mortale est. Si autē cōtemneret et fugeret ea p que posset vitare peccatū. quia tūc ptinz ad blasphemā in spīritū sanctū vt infra dicit.

De pusillanimitate.

Isubtraxit se ab ill' bonis ad q̄ erat apert' timore deficiēdi. vt a ieiunijs: ab ingressu religionis. a plātōe inuicta ab officio p̄dicatōis et audiētia cōfessionis inuicta et hmōi: est p̄muniter veniale nisi esset p̄ceptū in eo quod dimittit.

De rancore

Ihabuit in displicētiā et tediū corrigentes eū ppter correctōnez est veniale. nisi illos odiret. et tunc odiū est mixtū.

De ociositate que p̄cedit ex tedio.

Istetit ociosus nisi hū boni opans cor/porale vl' spūitualet: vnde amittit tpus irrecupabilē: videt veiale. nisi ex ocio addat aliq̄d viciū quod frequenter accidit: et quāto tēpore stetit ociosus.

De torpore seu pigricia bene operandi.

Ifuit tardus ad bñ operandū. licz illō fecerit: tardus ad ecclesiam ad orandū: ad elemosinas dandū: et hmōi: cōiter ē veiale. nisi ex tarditate omittet p̄ceptū. vt quia cito nō subuenit patiēti extremā necessitatē. cum tenet vt infirmo. vnde sequit' mors et huiusmodi: tūc est mortale.

De euagatione mentis

Ihabuit distractiōne mētis in oratōe: et fuit in ea. vel cū volūtatē euagat. vl' audiēdo p̄dicatōem et diuina mēte cogitauit vana et inutilia. est cōiter veiale. nisi addatur aliq̄d speciale peccatū. vl' p̄ totū officium ad quod obligat ex p̄cepto. vl' audit noua. vl' si loquitur inutilia. vel ex tedio mutat loca bicinde. vl' distrahit sensus et mēbra diuersi/

mode est veniale cōmuniter.

De negligentia seu tepiditate
Capitulū III.

Ue est remissio volū-
tatis circa ea q̄ d̄z fa-
cere. In hac q̄ridie
seſ offendit. s̄z venialiter. ni-
si omittat aliq̄d necessarium.

Si fuit negligēs circa o-
pera misericordie spūalia. q̄ h̄
psu cōtinēt. Lōsule castiga
dimitte solare ser ora. Ho-
ra q̄ sub psule p̄bēdit doct-
na. 7 docere ignorāre p̄cipue
ad salutē vtilia. Si fuit ne-
gligens ad addiscēdū neces-
saria ad salutē. vt p̄cepta dei
7 ecclie generalia. qz h̄mōi ig-
rantia nō excusat. v̄l ad eun-
dū ad p̄dicatōem. 7 vtile ē in-
iūgere idiotis vt p̄dicatōes
aliq̄s audiāt. Si fuit ne-
gligēs ad p̄curādū sibi sacra-
mēta et sue familie. 7 si ex ne-
gligētia 7 dilatōe mortua est
p̄les sine baptismo: ē mortle

Si infirm⁹ mortu⁹ est si
ne cōfessōe et cōmūione vel
extrema v̄ctōe: cū ex negli-
gentia crassa p̄cedit: videtur
mortale v̄l graue veniale s̄m
q̄ pl⁹ ille indigebat. Si fu-
it negligēs ad p̄curādū sa-
cramētū 7 firmatōis. Si
itez fecit dare sacra baptris-

mi: firmatōis v̄l ordinē sciē-
ter facz. ē mortale. 7 h̄bit ir-
regularitas in suscipiente.

Si fuit negligens ad fra-
ternā correctōem. cū tenet vi-
delicē de pctō occulto 7 mor-
tali. 7 inde sperabat emenda-
tionē illi⁹. tūc est mortale di-
mittendo omīno illā: veniale
vero retardando. v̄l de his q̄
non sunt mortalia. Si nō
seruauit ordinē debitū i fra-
terna correctōne. v̄l nimis as-
pere vel tēpore v̄l loco inde
bito: peccatū est.

De negligentia cōfessōis
Capitulū III.

Si omisit ad min⁹ ser-
mel in anno p̄fiteri. l
ex negligētia v̄l ignā-
tia mortaliter peccauit. Se-
cus si ex impotentia. v̄iez qz
non habet copiā confessorū.
sed si postea cum habet copi-
am confessoris nō suppleuit
defectū: mortale est. Si se-
cit confessionem fictā sciēter
dimittens aliquod mortale.
vel quod dubitabat vel cre-
debat esse mortale. etiam si
non esset mortale: mortaliter
peccat: et tenet iterare p̄fessio-
nē. Si dicit se eē p̄ritū de
oib⁹ pctis 7 dispositū ad ab-
stinēdū 7 satisfaciēdū: cū h̄ n̄

Interrogatorii pars sc̄da

intenderet mortalit̄ peccauit
et tenet iterare confessiōez Si
pniaz sibi iniūctā p mortali
bus ex negligētia omisit face
re peccauit mortalit̄: et tenet
iterare confessiōem: si ē illi⁹ ob
litus pn̄ie. Si sciēter confes
sus est ei quē sciuit excōicātū
vel suspēsum. l. nō habētē au
toritatē. puta qz symoniace
accepit bñficiū. l. qz intrusus
est p laicaz prātem: peccauit
mortalit̄. et tenet iterare cō
fessiōem. Si confessus est in
excōicātōne maiori existens
quā nesciuit ip̄e nec cōfessor
ei⁹. absolutus tñ fuit a pctis.
optz itez cōfiteri. quia nō fu
it capax absolutōis tñc pp̄
excōicātōez Si confessus est
ei q nō habet sufficiētē sc̄iaz
peccat. et si fuit a deo i gr̄as q
nesciuit discernere pctā eius
p̄cipue cōmunia tenet itera
re cōfessionē.

De negligētia circa cōmu
nionē. *Laplm. v.*

Comisit cōicare sel i
anno. s. in pasca resur
rectōis post ānos di
cretōis: peccauit mortalit̄
nisi fuisset legitime ipeditus.
vt qz alterat⁹ stomacho l. ex
cōmunicatus. qrens tñ abso
lutōez. l. de licentia pp̄ij cō

fessoris p aliq̄ dieb differret.
et in hmōi casib; d; supplere
defectū quī p̄r. Si nō cōi
cauit ieiun⁹. ita. s. q p⁹ medi
am noctē aliqd̄ sūpsit p mo
dū cibi l. por⁹: peccauit mor
talit̄: nisi esset sūit i firmus
qz tūc licz Si cōmunionē
sumpsit cū stare cū pposito
alicuius peccati mortalit̄. vl
cum esset excōicāt⁹ hoc sciēs
vel ignorās ignorātia crassa
peccauit mortalit̄. Si nō
confessus de aliquo mortali
peccato cōmissō aduertēter
ex verecundia: vel inaduertē
ter ppter indiscussionē p̄sciē
tie. vel ex ignorātia crassa et
supina sumpsit cōmunionem
peccauit mortalit̄. Et no
ta qz si quis omittit cōfessio
nem vl cōmunionē in tpe sta
tuto conari debz cōfessor vt
inducat eū ad supplendū de
fectū: nisi sit oino non bñ dis
positus. Itē cū repit ali
quem deditū vicijs turpib;
et alijs vsq; ad finē. qdragesi
me cautū videt ne subito ad
mittat eū ad cōionē. s; plon
get sibi tps p aliq̄ hebdoma
das. De alijs hō defectib; q
p̄mittūt circa cōionē et missā
vide i. iij. pre de clericis. Si
existēs excōicāt⁹ maiori sciēs

participavit: audiēdo divina i
 eccl'is. aut sacramēta percipiē
 do: peccavit mortal'. Si
 participavit in crimine cum
 aliquo ppter qd ille cū q par
 ticipavit erat excōicat'. vicz
 quia sberavit clericū. vt. c. si
 concubine. de sen. excō. Uel
 si aliqs cleric' subiecit se ali
 cui laico verberādū ad placā
 dum eū de iniuria sibi illata.
 clericus ille efficit excōicat'.
 z mortale est. vt. c. cōringit. d
 sen. excō. Si existēs excōi
 catus maiori sciēter participa
 vit cum alijs fidelibz etiā ex
 tra divina p'cipue in his que
 continent in hoc s'u. D' ora
 re vale cōmunio mēsa negat.
 Et si fecit ex cōtemptu cōtra
 phibitōez supiorū: peccavit
 mortaliter: als venialiter. et
 efficit excōicatus minori. a q
 pōt absoluerē oīs q habz eū
 audire in p'sellōe. Excipi
 unt tñ quinqz casus in qbus
 licet p'cipare cū excōicatis. q
 continent in h' s'u. Utile lex
 humile res ignorata necesse.
 Nec anathema qdem faciūt
 ne possit obesse. Quos vide i
 q'ra pre summe.

Quintus titulus de inani
 gloria habet tria capla. Pri
 mū caplm de inani glia

E inani

glia q ē qntū capi
 tale viciū ipoztās
 iordiatū appetitū laudis hu
 mane seu iordiatā p'placētiā
 ei' cui offert: z cū sit aliquod
 op' pncipal: p'p' laudē p'p'
 am amittit ei' merces z pctm
 incurrit: z interrogādū est fm
 statū hoim de diuers' materi
 is in q b: hoies q'nt sibi lau
 dē. vicz a doctore de scia z do
 ctrina. a scolari de ingenio et
 disputatōe. a rectore de regi
 mie. a mlieribz ornatu z bu
 iusmodi. Si q'siuit laudem
 z gl'iam de ope peccati mor
 talis: mortaliter peccavit. si
 fm ratōez deliberatā p'egit.
 sec' si fm modū sensualitatis
 v' etiam si de aliquo venia'i
 gloriat'. Si opa sua de ge
 nere bonorū: vt ieiunia: elēo
 syne et h'mōi: q'si oīa ad laudē
 humanā fecit: mortale videt'
 cū ibi constituit finem: sec' si
 aliqd horū aliqū fecit alio fi
 ne. Si ita ordiate accepit
 laudē de aliq' ope: q' p'p' eam
 p'scāndā pat' erat facere z ali
 qd p'ceptorū peccavit morta
 liter. In alijs autē casibz vi
 det veniale.

De imodestia ornat'. ca. ij

Interrogatorii pars sc̄da

Dimmodestia ornatus q̄ pcedit frequēter ex inani gl̄ia. licet etiā ex alijs causis possit pcedere. et p̄cipue m̄lieres iuvenes de hoc interrogāde sūt. sc̄z de ornatu capillozū fucorū: gēmaz. vestiū p̄ciosarū. et foderaturis et caudis earū. et planell̄ nimis altis et coronis capitis et hm̄di: in q̄bus aliq̄n ē mortale: aliq̄n veniale.

Si vsus v̄l vsa ē fucus vel alijs ornāmētis ad ostentationē et inanē gl̄iam. si de hm̄di sup̄biuit v̄l gl̄iata est. mortale est. si tantā delectatōez habuit ad laudē et gl̄iam illam q̄ nō curauit trāsgredi mādata dei et ecclesie. Si vsus v̄l vsa est fucus et alijs ornāmētis ad inducendū homines ad sui concupiscentiā extra matrimonii: mortale est indubitatū. Si ita inordinate delectat̄ i hm̄di. ita q̄ etiā si sciret hoīes ex sui ornatu sc̄dalizari. id ē trahi ad sui concupiscentiā nō curās de ruina primi mortale est. Si ad placendū viro suo: v̄l ad inueniendū virū si est innupta v̄l ne despiciat̄ ab alijs. v̄l et aliq̄ leuitate vsa est fucus vel alijs ornāmētis sup̄fluis et se

non est mortale sed pot̄ ve niale. nisi hic sit notabilis excessus in hm̄di. v̄l possit iudicari de occasiōe data aliorū ruine. et non t̄m accepta q̄d est difficile iudicare. Si habuit nimia diligentiaz et studiū et tēpus ad ornandū se. vel fecit excessum in portatura vestiū v̄lra suū statū v̄l conditōem: vel nō fm morez patrie. vel vestibz nimis delicatis peccatū est.

Capitulū terciū d̄ filiabz inanis glorie. Et p̄mo de hypocrisis.

Si simulauit sanctitatem habere p̄ ieiuniūz ordē et hm̄di cum malus esset. si hoc egit ad p̄se q̄ndam laudē humanā: constituenēs ibi finē mortale ē. als veniale. nisi aliud viciū adiungat̄. Si simulauit sanctitatem p̄ hypocrisism̄ intēdēs aliqd q̄d sit cōtra honorē dei v̄l vtilitatē. primi. v̄l seminare errores: adipisci indign̄ eccl̄iasticam dignitatē. decipe enī p̄ximū rpaliter v̄l sp̄ual̄ mortale est. Si simulauit sanctitatem existēs mal̄ v̄l detur ei eleosine sic̄ sc̄to viro. v̄l pcuratōes eccl̄iaz. v̄l ceretani et filia. mortal̄ peccauit.

Si simulavit maiore san-
ctitatem q̄ habuit. vel occul-
tauit suū defectū ad edifica-
tionē primorū. non est pecca-
tum: vel leue vel veniale est.
aut si hoc facit ob aliqm̄ va-
nitatem vel inanē gloriā: est
veniale.

De iactantia

¶ I laudauit seipm̄ de
aliquo ope p̄cri mor-
talis. mortalē pecca-
uit.

¶ Si autē de ope veniali:
venialiter peccauit q̄ntus est
de se. Si laudauit se de ali-
quo ope bono. vtz de p̄tute
de sciētia. de industria. v̄l di-
uitijs. v̄l potentia. et h̄mōi
ex supbia et inani glia: morta-
le est vel veniale fm̄ radicem
ip̄ius supbie v̄l inanis glie
vnde p̄cedit. Si laudauit
se cōtemnendo alios: ut pha-
riseus publicanū mortale ē.

¶ Si autē ex aliqua leuita-
te vel vtilitate cōsequēda ve-
niale l̄ nullū est.

De ironia

¶ I vilificauit se v̄bis
p̄ factis plus q̄ senti-
at in seip̄o in mente. dicēs ali-
qua mala de se que in se non
cognoscit veniale est. et dicit
ironia.

De contentione

¶ I d̄s p̄tendit aduer-
sus aliū p̄tra verita-
tē sciēter in rebz ali-
cui⁹ importatē mortale est.
sec⁹ in rebus p̄uis et aduertē-
ter. Si p̄cedit p̄ veritate. s̄z
nimis inordinate cōiter ē ve-
niale. s̄z possz ibi eē tāta inor-
dinatio q̄ rōe scandali seq̄n-
tis esset ibi mortale.

De discordia

¶ I habēs tractare ali-
q̄ cū alijs in cōmuni
nolit cōcordari cum
alijs de his que ordinant ad
honorē dei v̄l primorū v̄tili-
tatem ex eo q̄ male afficitur
ad eos. v̄l ut offēdat se p̄l sci-
re q̄ alijs mortale ē. secus au-
tem si nō cōcordat. vtz qz si
bi videt esse magis fm̄ deuz
et ratōem qd̄ ip̄e intendit. qz
tunc v̄l nō est peccatū v̄l le-
ue nisi sit nimis p̄tinax

De p̄tinacia

¶ I fuit p̄tinax i sen-
tentijs suis discrepās
a cōmuni ceterorū cō-
silio vel iudicio: cōmuniter ē
veniale periculosum et indu-
ctiuū erroris.

De singularitate nouitatū

¶ I fec̄ singularitates l̄
nouitates i p̄uersari-
one vite v̄l vestibz v̄l

Interrogatorii secūda pars

cerimonijs v'l alijs adinuēti
onibz peccatū est. 7 si adinue
nit aliquā malā 7 suetudines
omnia ei impurant.

De inobediētia

Inō obediuit supe/
rioribz suis spūalibz
vel tpalibus legibus
canonicis l' ciuilibz rōnabilibz
7 siqdē trāsgredit supioz. oz
dinatōes hñres vīm pcepti.
vt qñ mandat seruari 7 bo l'
scripto in v̄tute sancte obedi
entie. v'l sub pena excoīcatō
nis v'l carceris. v'l alijs penīs
grauibus et h̄mōi eqpollen
tūz peccauit mortālē. In ali
is vero ordinatōibus simpli
citer factis trāsgrediēdo ē ve
niāle. nisi fiat ex p̄emptu. qz
tūc ē mortālē qñtūcūqz leuibz

De gula. vi. ti. 7 h̄z. ca. iij.

Primū capitulū

Mla est

Sertū capitale vi/
ciū. 7 ipoztat ioz/
diatū appetitū seu delectati
onē circa cibū et potū. Ho/
ta qñqz spēs seu modos q̄ cō
tinēt in h̄ vsu. Pre propere
laute nimis ardēter studiose

Si p̄medit v'l bibit extra
horā debitā sine rōnabili cā
7 v̄gēte. Si ē vsus cibū

v'l potibz lautis nimis 7 dōlica
tis vltra p̄ditōez sui stat^o. ali
ter enī decz p̄medere īfirmū
q̄ sanū. ciuē q̄ rusticū. Si
comedit v'l bibit ī nimia qñ
titate fm exigentiā sue p̄ple
xiōis. qd̄ ei vni paz ē nimīū
est alteri. Et pl^o p̄medere
in die ieiunij q̄ altera die nō
est de se malū. p̄ vna p̄mestiōe
Si p̄medit l' bibit cū nimio
ardore gule. seu cū nimia cō/
placētia p̄tentus magis fatū
facere delectatōi gule q̄ ne
cessitati p̄uidere. Si ad/
bibuit vel adhiberi fecit ni
miū studiū 7 diligētiā circa
cibaria delicata p̄panda. vt
cū varijs saporibz 7 diuersis
modis: 7 h̄mōi. In his oibz
speciebz v'l modis gule tūc ē
mortale qñ delectatio gule q̄
ritur vt finis parat^o facere cō
tra p̄cepta vt satisfaciāt dele
ctatōi gule. Vel cū comedit
vsqz ad crapulā v'l vomituz
aduertēter. sicut fit a pleris
qz in carnis p̄iurio. l' v̄it aliq̄
cibo ex q̄ verisimilit̄ credit l'
currere magnā lesionē p̄sone

In alijs vero casibz p̄mu
niter est veniale. Si come
dit carnes in quadagesima
vel in alijs ieiunijs ecclie: v'l
in sexta feria: aut in sabbato

p' totū annū nisi vrgente cau-
sa necessitatis v'l infirmitatē
peccauit mortalē si sit sine cō-
silio medici. Si vsus ē lacti-
cinijs tpe q̄dragefime sine cā-
firmitatis. ⁊ de consilio medi-
ci peccauit mortaliter. In a-
lijs ho ieiunijs ecclie serua-
ri p̄ mos patrie q̄ntū ad vsū
lacticiniorū q̄ mos si nō ap-
pareat tutū est abstinere.

De ebrietate

• I bibit vsq̄ ad ebrī-
tate aduertēs se ni-
mis bibere. v'l poten-
tiā vini sufficientē ad inebri-
andū. v'l de hoc dubitās p/
babiliter peccauit mortalit.
sec⁹ si ignorauit potētā vini
vt Hoe. Si fuit cā inebri-
atōis alteri⁹ aduertēter indu-
cēdo ad nimīū potū. v'l ponē-
do sal i vino. ⁊ hmōi: morta-
liter peccauit. sec⁹ si fecit cau-
sa medicine. Si induxit ali-
quē ad frāgēdū ieiuniū ecclie
sine causa legitima suis p/
suasiōibz peccauit mortalit.

Si induxit pueros ⁊ iu-
uenes ad lābacitates ⁊ taber-
nas et hmōi. vt peruertat ad
turpia. Si frēntauit ta-
bernā sine cā rōnabili. v'l cō-
uiuia dissoluta peccatum est

De insensibilitate.

I abstinuit se nimis
a cibo et potu et alijs
necessarijs vite ppf
qđ icurrit infirmitatē cōit est
veniale. nisi fiat notabil' excē-
sus. ⁊ addat obstinatio p̄tra
admonitōnes ex hmōi defe-
ctu. quia tunc videt mortale
ratōe piculi inde seq̄ntis

De filiabus gula. ⁊ p̄mo
de ebrietate. La. III

I ex fumositatibz in-
ordinate comestōis
⁊ potus incurrit scur-
rilitatē seu grossiciē itellec⁹.
⁊ ex h ineptitudinē itellec⁹
v'l ineptitudinē legēdi orādi
qđ est veniale cōmuniter.

De loquacitate

I nimis locut⁹ ē seu
dixit q̄ba ociosa et si
ne necessitate et rōna-
bilitate cōmuniter ē veniale.

De scurrilitate.

I fecit act⁹ seu gest⁹
iordinatos. ⁊ si sint
puocātes ad libidi-
nem extra m̄rimoniū ē mor-
tale. Si ho ad dissolutōnes
v'l leuitatē. vt ventositates et
hmōi: veniale est.

De inepta leticia

I habuit ineptā leti-
ciā ⁊ vanā in ludis ⁊
iocis. cōiter veniale

Interrogatorii pars secūda

est nisi addatur aliqd viciuz.

De choreis

c Horree q̄ sūt cū inordiata leticia sūt mortalia q̄nq̄s modis. P̄mo cū fiunt ex libidine. sc̄do cū sūt in eccl̄ijs. q̄z sacrilegiū ē. tercio cū sūt a clericis ⁊ religios cum mulieribz rōe scādali. q̄rto cū sūt ex iam glia ⁊ vana leticia tā inordiata q̄ ibi constituat finis. q̄nto cū tales chorizātes nō curāt de scādalo. p̄mi ē mortale. In alijs aut casibz cōiter est veniale. Possz tñ q̄z esse mortale. nec de facili de h̄mōi p̄t dari iudiciū

De immūdicia

d Immūdicia q̄ p̄t intelligi cum quis immūde ⁊ medit: et est veniale. p̄cipue si ex h̄ cōtur bar alios. v̄l qz vomitū facit. ⁊ si hoc facit qz nimium ⁊ medit. l̄ qz avidi⁹ ⁊ medat p̄ctm̄ ē. sec⁹ si cā medicie. l̄ p̄t intelligi d̄ immūdicia pollutōis q̄ cū accidit in somnijs n̄ ipurat ad p̄ctm̄. s̄z p̄ctm̄ p̄t eē in cā ei⁹. s̄. si p̄cessit ex crapula ⁊ turpi cogitatōe p̄cedēti. l̄ ex negligentia. v̄l etiā post vigiliā recolens de ip̄a immūdicia habita i somnijs turpibz delectat. ⁊ si ē p̄sens rōis d̄ h̄mōi tur

pi delectatiōe ē mortle v̄l veniale. v̄l nullū si sit ex alleviatiōe nature. De immūdicia seu pollutōe pcurata Flora q̄ si q̄s qd agit hac intentōe p̄ncipalit̄ v̄t pollutōez habeat. siue vigilādo siue dormiēdo mortalz peccat. etiā si faccā sanitat. Si at ip̄a pollutō eē p̄tigat i vigilia p̄t volūtatē ⁊ sine pcuratiōe n̄ ē mortle.

De luxuria titul⁹ septim⁹ ⁊ habz. c. duo. Primū

Luxuria

l est septimū capitale viciū: sed qz sup̄ in p̄ceptis dictū est satis de speciebz ei⁹ in ope. ac etiā i cogitatōe om̄i: ill̄ om̄issis vidē dū ē de q̄busdā alijs p̄nētibz ad ip̄az luxuriā ⁊ delectatiōez morozas. ⁊ p̄mo. Si tetigit aliqm̄ v̄l aliquā v̄l osculatus ē libidiose extra coniugiz mortalz peccavit. etiā si n̄ se d̄tur turpis act⁹. nā talia exercitia i ope ip̄o p̄ vno p̄ctō habent cū ope isto. s̄z tāto q̄uius q̄sto in h̄mōi d̄currūt p̄la. si aut̄ fiat diuersis p̄p̄ibz diuersa sunt p̄ctā. Si sepsit lras vel porrauit v̄l misit ⁊ recepit cōtinentes amatoria ⁊ puocantia ad lasciviā aduertēt mo

taliter peccauit. Si fecit cantationes vel carauit legit vel audiuit verba lasciuie. Turpia delectabiliter ad puocandum se vel alios ad lasciuia mortale est. Si associauit aliquam que sciuit ire ad peccandum. Turpiter agendum. vel ad faciendum serenatas vel matutinas: peccauit mortaliter. Si fuit mediator inter aliquos ad homini turpia. et posuit aliquos mediatores inter se et inter alios et homini peccauit mortaliter. Item si recepit entenuum vel donum quodcumque vel misit ex amore libidinis.

De delectatione morosa.

Delectatione morosa quod viciu repit in tepidis et multu neglietibus. nam seruidi subito cogitationes expellunt noxias. et frigidi desiderijs opis acque scunt. Si habuit cogitationes immundas et carnales in quibus trahit moram postquam ratione prepedir. propter delectationes ipsas cogitandi homini peccauit mortaliter. Non solum quando quis cogitationibus luxurie ratione sensuit deliberas facere maluz si ad eas comoditas scilicet etiam nolendo operi prepetrare. scilicet non curando ipsas cogitationes libidinosas expellere postquam prepedir. scilicet in eis volutarie im-

morando peccauit mortaliter

De filiabus luxurie. Ca. II

De filiabus luxurie de quibus non oportet multu interrogare. quia difficile est intelligere nisi cum mixta aliorum vicioz. et prima est cecitas mentis. Et cecitate mentis. si fuit ita mente occupat circa mundana et carnalia quod nesciuit de deo cogitare: et de rebus spiritualibus.

De precipitatione.

De precipitatione. si fuit precipitatio. si fuit precipitatio ceps et subit in operibus suis sine consilio et examinatione mentis debita agens.

De inconsideratione

De inconsideratione. si fuit inconsideratione. si fuit inconsideratione. si fuit inconsideratione. si fuit inconsideratione. si fuit inconsideratione.

De incostantia.

De incostantia. si in eo quod deliberauit boni agere fuit incostans et mutabilis ex passione.

De amore sui.

De amore sui. si nimis seipsum dilexit querendo corpus delectationes et comeditatem et homini.

De odio dei

De odio dei. si habuit deum legem eius in displicentia. quia prohibet occupas et homini.

Interrogatorii secūda pars

De amore vite p̄sentis

D Amore vite p̄sentis si nimis amavit vitā istā p̄sentē p̄p̄t voluptates carnis q̄b̄ ē dedit? ita amare vitā p̄sentē q̄ aliq̄s vellet hic p̄petuari. fm̄ Petrum est mortale.

De horrore futuri secl̄i

D Horrore futuri secl̄i. si horrore habuit ad vitā futurā. de alijs vero q̄ p̄tinēt ad vicinijs luxurie circa iugiuū vide infra de coniugatis.

De supbia titul^o octau^o. et habz capla duo Primū.

Supbia

S fm̄ Gregoriū ē regia oīm capitaliū vicioz Et est viciū multū subtile et difficile ad p̄gnoscedū. et cōsistit i appetitu inordinato p̄p̄rie excellētie. et hz quattuor species siue modos d̄ q̄b̄ potes interrogare. put videbit expedire si tñ penitēs intelligat. Si bona naturalia spiritalia v̄l t̄palia q̄ habuit sibi attribuit. et a deo nō recognouit. Si bōa ip̄a a dō recognoscēs meritis suis p̄ncipaliter se accepisse estimavit. v̄l delicz p̄p̄t sua ieiunia: orōes

et h̄mōi. Si ea bona q̄ nō habuit sibi attribuit. v̄l plusq̄ habuit cū existiat se h̄re multū hūilitatis charitatis patientie et h̄mōi cū non hz. Si reputauit se meliōre esse ceteris alios p̄temnēs. in q̄libet horū modoz p̄t eē mortale. l̄ veniale. fm̄ q̄ ratōne p̄sentis vel non

De filiabus supbie. Ca. II. Et primo de derisioe.

D Derisioe q̄ aliq̄n p̄cedit ex supbia. Si irrisit sacramēta et alia diuina vilipēdens ea. aut sc̄tōs viros. aut platos. aut deo fuit volētēs. vt sic f̄tra hat eos peccauit mortaliter.

Si irrisit intēdēs ex h̄ iuriā et vilificatōez. l̄ notabilez p̄turbatōez et mortalz peccauit. s̄ si ex leuitate l̄ cā iocisec^o.

De ambitōe

D Ambitōe q̄ p̄cedit ex supbia et ipoztat iordinatū appetituz honoris. et mltū repit i placz et dñis. Si desiderauit aliā dignitatē v̄l b̄n̄ficiū curatū rōe deliberata p̄ncipalz p̄p̄t honorē v̄l dignitates v̄l vtilitatē t̄palē peccauit mortalit̄ Si d̄siderauit dignitatē v̄l b̄n̄ficiū eccl̄iasticū v̄l

seculare ad qd̄ ē indign⁹ vel
ineptus. vtz qz criminofus
z hmōi peccauit mortaliter.
Si desiderauit vl̄ q̄siuit ad
hmōi puenire etiā faciēdo ꝑ
pcepta mortale ē. Si q̄siuit
honore d̄ q̄cuqz re ita inordi
nate q̄ ibi ꝑstituatur sine mor
tale est. In alijs ꝑo casibz vi
detur veniale.

De p̄sumptiōe.

Resumptiō q̄ ꝑcedit
ex supbia cōsistit i h
q̄ hō ꝑōit se ad ea q̄
sūt sup̄ vires suas. vel nō ꝑri
nēt ad ꝑditōz suā. vt secular̄
ad iudicandum clericos. vl̄
eos q̄ nō sūt sibi s̄biecti. vel d̄
his d̄ q̄b̄ n̄ h̄z ꝑtātez pecca
uit mortāl̄. Si posuit se ad
faciendū ea exercitia ad q̄ nō
erat apt⁹. vñ ꝑt sequi spūale
vl̄ t̄pale dānū alci: vt medic⁹
ignar⁹ medicine. vl̄ aduoca
tus ignar⁹ ad aduocādū. iu
dex ad iudicandū. ꝑfessor ad
audiendū ꝑfessiones z hmōi
peccauit mortāl̄. sec⁹ aut̄ si
cōpetēter i arte illa ꝑt⁹ erat.

Si p̄sumēs de v̄tute sua
exposuit se piculis ꝑctōz vt
vadēs ad loca ihonesta. vel
freq̄ntās ꝑuerfarōez ml̄tez le
uūi z hmōi. vbi d̄ facili ꝑt la
bi i mortali ꝑcto. mortale vi

det. Si nimis d̄ se p̄sumens
nō puidet necessitatibz vl̄ pi
culis occurrētibz spūalibz vl̄
t̄palibz expectās effectū mi
raculosū a deo. s. vt eū sanet
ifirmū sine medico z medici
nis. vl̄ vt ministret ei cibū si
ne labore est mortale. et dicif
temptare deū.

De temeraria iudicātiōe.

I facta alteri⁹ q̄ du
bia sūt q̄ aīo fiant in
malā ꝑtē interpret⁹
ē seu iudicauit. et sine signis
sufficiētibz iudicātibz maliciā
alteri⁹ delibate iudicauit ali
quē d̄ ꝑcto mortali mortāl̄
peccauit Si ꝑo iudicauit d̄
veniali venialiter peccauit.
Idē si iudicauit de mortali
sz nō delibato animo

De curiositate.

I fuit curiosus cir
ca cognitionē intel
lectiuā. vt q̄redo scī
re q̄ sūt sup̄ capacitatē suam
videlicz d̄ trinitate. d̄ ꝑdesti
natiōe. vl̄ q̄redo scīre a q̄b̄ s̄
dz. vt a demonijs. vl̄ ꝑ sortel
vl̄ q̄redo scīre parum vtilia
z dimitrēdo magis nccaria.
vl̄ q̄redo scīre solū ad sciēdū
z n̄ ad deū coḡscēdū vl̄ ad ali
quā vtilitatez ꝑctm est q̄nqz
mortale: quandoqz v̄ciale

Interrogatorii tertia pars

dānatōez. nō optz s̄ dicere i-
ter hos. Soli ei heretici sūt
excōicati. s̄ z cū alijs p̄cipue
iudeis n̄ dz h̄ri domestica cō-
uersatio. z p̄cipue idiore. Po-
tes circa hmōi i terrogare. p̄-
ut tibi videf. s̄. si habuit ali-
qđ dubiū i his q̄ sūt fidei. vi-
delicz d̄ sacro altar̄ z hmōi.
z si de h̄z displicētiā nō est
curādū. Si aut̄ volūtarie et
sponte dubitat estz mortale.
Heretic⁹ qđ ē excōicatus z
nō p̄t absolui citra sedē apli-
cā. vt p̄z in p̄cessu curie. Itē
receptor credēs vl̄ fautor he-
reticorū ē excōicat⁹. extra de
bere. c. q̄cūq̄. li. vi.

Incipit ter

cia z vltima ps i q̄ tractat̄ de
mō i terrogādi fm̄ stat⁹ diuer-
sos p̄sonaz. z p̄mo ad iūga-
tos. c. i. et habet. s̄. xxiij.

Hinc hō

n formāde sūt i terro-
gatoēs p̄tinētes nō
ad oēs s̄z solū ad q̄sdā status
boim. et p̄mo ad iūgatos in
terrogādi sūt n̄ oēs. s̄z p̄t vi-
del. Si d̄ facto p̄cerūt i aliq̄
casu. p̄hibito mortale ē. qz s̄
p̄hibitoēs. nisi i grātia facti p̄

babill̄ eos excusaret. S̄z sciē-
dū est qz sunt qđā ipediūta q̄
ipediūt m̄rimoniū p̄bēdum
z dirimūt iā p̄ctū qz nullū ē.
qđ intelligēdū ē qn̄ dicta ipe-
dimēta pus int̄ eos iueniūt
q̄ sūt p̄ctū m̄rimoniū. z ea cō-
tinent i istis p̄sibz. Error p̄di-
tio vorū cognatō crimē Zul-
t⁹ dispitas vis ordo ligamen-
hōestas. Si sis affinis. si for-
te coire neq̄bis. Nec associā-
da vetāt cōnubia facta rētra-
crāt. Pro hoz aliq̄li bre-
uissima declaratiōe Nota qz
error intelligit̄ de p̄sona n̄ de
fortuna vl̄ bonitate. cū. s̄. q̄s
p̄bit cū berta credēs esse ka-
therinā. cū q̄. s̄. itēdebat p̄be-
re. Cōditio intelligit̄ de p̄di-
tōe seruili. s̄. cū q̄s p̄bit cum
serua credēs eā esse liberam.
Nā si liber p̄bit sciēter cū ser-
ua tenet m̄rimoniū. z s̄z si p̄-
bit seru⁹ cū libera credēs esse
seruā. Itē videf si seru⁹ cum
serua. licz crederet̄ esse libera
Uotū. s̄. solēne p̄ p̄fessionem
tacitā vl̄ exp̄ssaz alicui religi-
oni approbate. tal̄ etiā estz ex-
cōicatus. Cognatio q̄ est tri-
plex. s̄. natural. spūal. z legal.
Natural̄ d̄z p̄sanguinitas. z
h̄z tres lineas. s̄. ascēdētiū
vt p̄r z au⁹ z hmōi. descēdētiū

Cognatio
ascēdētiū
spūal
descēdētiū